

ОДЛУКА

О ЗАШТИТНИКУ ГРАЂАНА ГРАДА СОМБОРА

("Сл. лист Града Сомбора", бр. 1/2015)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Одлуке

Члан 1

Овом одлуком се установљава заштитник грађана града Сомбора (у даљем тексту: "заштитник грађана") за територију града Сомбора, и уређују се његов избор и престанак дужности, надлежност, овлашћења, начин поступања и поступак одлучивања.

Надлежност заштитника грађана

Члан 2

Заштитник грађана штити права грађана/ки и правних лица од незаконитог и неправилног рада органа управе и јавних служби града, када су повређени прописи града.

Заштитник грађана не може узети у разматрање захтев за покретање поступка који се односи на рад Скупштине града Сомбора, градоначелника и Градског већа града Сомбора.

Положај заштитника грађана

Члан 3

Заштитник грађана је независан и самосталан у свом раду и за свој рад одговара Скупштини града Сомбора у складу са овом одлуком.

Независност у обављању надлежности

Члан 4

Заштитник грађана не може бити позван на одговорност или бити кажњен за изнето мишљење или радње предузете у обављању својих надлежности утврђених овом одлуком.

Иницијатива за покретање поступка пред заштитником грађана

Члан 5

Заштитник грађана поступа поводом притужбе грађана/ки и правних лица који тврде да су им актом органа управе повређена људска права и слободе и на сопствену иницијативу.

Вођење поступка

Члан 6

Заштитник грађана је дужан да води поступак непристрасно.

Правни основ за поступање заштитника грађана

Члан 7

У вршењу послова из своје надлежности, заштитник грађана поступа на основу Устава, потврђених међународних уговора, општеприхваћених правила међународног права, закона, прописа града Сомбора, начела правичности, једнакости и морала.

II ИЗБОР И ПРЕСТАНАК ДУЖНОСТИ

Избор и трајање мандата

Члан 8

Заштитника грађана, бира и разрешава Скупштина града Сомбора (у даљем тексту: Скупштина), већином гласова од укупног броја одборника.

Предлог за избор заштитника грађана подноси одбоничка група или најмање трећина одборника Скупштине.

Мандат заштитника грађана траје пет година, и може још једном бити биран на тај положај.

Услови за избор

Члан 9

За заштитника грађана може бити изабрано лице које поред општих услова за стицање бирачког права (држављанство, пунолетство, пословна способност) има завршен правни факултет, да је истакнутих стручних способности и високог моралног интегритета, које не обавља ни једну другу јавну функцију, које није осуђивано и против кога се не води кривични поступак.

Заменици заштитника грађана

Члан 10

Заштитник грађана може да има два заменика.

Заменици заштитника грађана објављују послове из надлежности заштитника грађана које им он повери, са овлашћењем заштитника грађана.

Заменике заштитника грађана поставља Скупштина града већином гласова од укупног броја одборника, по условима, на начин и по поступку предвиђеном за избор заштитника грађана.

Мандат заменика заштитника грађана траје пет година, и може још једном бити биран на тај положај.

Свечана изјава

Члан 11

Заштитник грађана и заменици заштитника грађана пре ступања на дужност полажу заклетву пред одборницима Скупштине града која гласи:

"Изјављујем да ћу своју дужност вршити савесно и непристрасно у складу са Уставом, Законом и Статутом града Сомбора и да ћу штитити права и слободе грађана/ки, поштујући принцип једнакости пред Законом."

Нespoјивост функција

Члан 12

Функција заштитника грађана и заменика заштитника грађана неспојива је са вршењем било које друге јавне функције или професионалне делатности, бављењем другом делатношћу и послом који би могао да утиче на његову самосталност и независност.

Престанак дужности

Члан 13

Заштитнику грађана и заменицима заштитника грађана престаје дужност:

- истеком мандата ако не буде поново изабран,
- на лични захтев,
- трајним губитком радне способности,
- испуњењем услова за старосну пензију,
- ако изгуби држављанство Србије,
- ако буде правоснажно осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора од најмање шест месеци,

- ако не престане или почне да обавља функцију, делатност или посао из члана 12. ове одлуке,
- разрешењем,
- у случају смрти.

Разрешење

Члан 14

Заштитник грађана односно заменици заштитника грађана разрешавају се дужности ако обављају другу јавну функцију или професионалну делатност неспојиву са том функцијом и ако нестручно и несавесно обављају функцију.

Поступак за разрешење

Члан 15

Одлуку о разрешењу дужности заштитника грађана, односно заменика заштитника грађана доноси Скупштина већином гласова од укупног броја одборника.

Поступак за разрешење заштитника грађана, односно заменика заштитника грађана покреће се на предлог Градоначелника, одборничке групе или 1/3 одборника.

III НАДЛЕЖНОСТ И ОВЛАШЋЕЊА

Надлежност

Члан 16

Заштитник грађана је овлашћен да контролише поштовање права грађана и правних лица, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката града.

Послови

Члан 17

Заштитник грађана обавља следеће послове:

1. прима и испитује притужбе, које се односе на повреду људских права од органа из члана 2. ове одлуке,
2. поступа по сопственој иницијативи у сваком случају где постоји сумња да орган из члана 2. ове одлуке крши људска права,

3. прати примену међународних стандарда о људским правима на територији локалне самоуправе,
4. прикупља информације из различитих извора о томе да ли орган из члана 2. ове одлуке примењује закон и друге прописе из области људских права,
5. саставља годишњи извештај о остваривању и поштовању људских права и примени начела недискриминације од органа из члана 2. ове одлуке,
6. организује и учествује у организацији и припреми саветовања о остваривању и поштовању људских права и забрани дискриминације,
7. иницира и подстиче образовање о људским правима у свим областима живота,
8. сарађује и размењује искуства са другим институцијама заштитника грађана и омбудсмана и другим органима и организацијама који се баве заштитом и унапређењем људских права у земљи и иностранству,
9. сарађује са медијима,
10. посредује у мирном решавању спорова везаних за кршење људских права на територији града,
11. даје иницијативу за покретање поступка оцене уставности и законитости пред Уставним судом и предлаже надлежним органима доношење нових и промену постојећих прописа и других аката из њихове надлежности,
12. обавља друге послове у складу са законом и прописима града.

Обавезе управе и јавних служби

Члан 18

На захтев заштитника грађана орган управе и јавне службе су дужне да дају податке и информације од значаја за вршење његових овлашћења.

Државна, службена, пословна и професионална тајна

Члан 19

Заштитник грађана и заменици заштитника грађана су дужни да чувају државну, службену, пословну и професионалну тајну до којих су дошли у вршењу функције, као и по престанку мандата.

IV ПОСТУПАК

Иницијатива за покретање поступка

Члан 20

Заштитник грађана поступа на сопствену иницијативу или по притужби лица које сматра да му је актом или радњом органа управе из члана 2. ове одлуке повређено неко право.

Притужба се може поднети када су исцрпљена редовна правна средства или када против акта на који се притужба односи не постоји редовно правно средство, осим ако се утврди да су из објективних разлога пропуштени рокови за улагање правног средстава или би за подносиоца могла наступити велика и непоправљива штета ако би се сачекало окончање поступка по правном средству.

Подносилац притужбе

Члан 21

Било које лице које сматра да му је актом или радњом органа из члана 2. ове одлуке повређено неко од људских права може упутити притужбу заштитнику грађана.

Притужба у име лица из става 1. овог члана може поднети његов наследник, законски заступник или пуномоћник.

Притужбу у име лица из става 1. овог члана може поднети и удружење грађана или невладина организација, уз сагласност тог лица.

Садржина притужбе

Члан 22

Притужбе се подноси у писменом облику, без посебне форме, укључујући све облике електронске комуникације или усмено на записник код заштитника грађана и не подлеже плаћању таксе.

У притужби се наводе:

1. лични подаци подносиоца (име, презиме, адреса),
2. назив органа управе на чији се рад односи,
3. околности конкретног случаја,
4. чињенице и докази који поткрепљују наводе из захтева и
5. подаци о томе која правна средства је подносилац већ користио.

Рок за подношење притужбе

Члан 23

Притужба се подноси у року од шест месеци од дана достављања коначног управног акта, односно од предузимања последњег акта на коју се притужба односи.

Притужба се може поднети пре наступања коначности акта ако би чекање на коначни управни акт за подносиоца значило ненадокнадиву штету, односно опасност од повреде људских права.

Језик притужбе

Члан 24

Притужба се подноси на српском језику или на језику националне мањине који је у службеној употреби на територији града.

Трошкови поступка

Члан 25

Поступак пред заштитником грађана је бесплатан за подносиоца притужбе.

Тајност података

Члан 26

Поступак пред заштитником грађана није јаван.

Заштитник грађана је дужан да и након престанка мандата чува тајност података до којих је дошао у свом раду.

Рок за поступање по представци

Члан 27

Заштитник грађана је дужан да поступи по притужби у року од 30 дана од подношења притужбе.

Одбацавање представке

Члан 28

Заштитник грађана може одбацити притужбу ако утврди:

1. да не садржи податке на основу којих се подносилац може са сигурношћу одредити (анонимни захтев),
2. да не садржи друге прописане податке, а подносилац не отклони те недостатке ни у примереном накнадном року,

3. да се односи на рад републичких или покрајинских органа,
4. да се односи на рад Скупштине, Градоначелника или Градског већа,
5. да је поднета после протекла рока из члана 23. ове одлуке,
6. да се ради о поновљеној притужби која не садржи нове наводе и чињенице које их поткрепљују,
7. да подносилац притужбе није искористио редовна правна средства против акта на који се притужба односи, осим ако се утврди да су из објективних разлога пропуштени рокови за улагање редовног правног средства или да би за подносиоца захтева могла наступити велика и непоправљива штета ако би се сачекало на окончање поступка по правном средству.

Ако одбаци притужбу, осим кад је захтев анониман, заштитник грађана ће у писменом облику образложити разлоге за његово одбацивање и подносиоцу притужбе дати савет о другим могућностима за остваривање заштите.

Покретање поступка

Члан 29

Ако не одбаци притужбу, заштитник грађана покреће поступак и о томе обавештава подносиоца притужбе и орган управе на чије поступање се односи притужба.

Одговор на притужбу

Члан 30

О притужби која испуњава услове за поступање заштитник грађана обавештава функционера који руководи управом, односно јавном службом на чији се поступање притужба односи.

Функционер је дужан да се у року од 30 дана изјасни о притужби.

Обавезе градских органа и јавних служби

Члан 31

Орган управе и јавне службе дужне су да заштитнику грађана, на његов захтев, ставе на располагање све податке и обавештења из своје надлежности и да му омогуће да спроведе поступак испитивања.

Орган управе и јавне службе дужне су да без одлагања доставе заштитнику грађана, на његов захтев, копије свих тражених списа и докумената.

Достављање података

Члан 32

Орган управе и јавне службе од којих је заштитник грађана писмено затражио податке, обавештења и објашњења дужан је да му те податке достави у року који не може бити дужи од 30 дана.

Ако орган управе и јавне службе не поступе у складу са захтевом заштитника грађана из става 1. овог члана, он ће о томе обавестити орган који врши надзор над његовим радом.

Неоснована притужба

Члан 33

Уколико заштитник грађана утврди да нема повреде права или других неправилности у раду управе односно раду јавне службе, писмено обавештава о томе подносиоца притужбе и управу, односно јавну службу чији је рад био предмет контроле.

Мишљења, предлози и препоруке

Члан 34

Ако заштитник грађана у поступку утврди постојање повреде права лица или друге неправилности у раду органа управе, сачиниће одговарајуће мишљење, предлог и препоруке и о томе обавестити орган управе на чији се рад то односи.

Орган управе коме је заштитник грађана упутио мишљење, предлог или препоруку дужан је да обавести заштитника грађана о мерама које је предузео најкасније у року од 30 дана од дана пријема мишљења, предлога или препоруке.

Ако орган управе не обавести заштитника грађана о томе шта је предузео или ако заштитник грађана сматра да предузете мере нису одговарајуће, о непоступању органа управе ће обавестити орган који врши надзор над његовим радом, Скупштину, Градоначелника и Градско веће.

Садржина мишљења, предлога и препоруке

Члан 35

У свом мишљењу, предлогу и препоруци из члана 34. ове одлуке заштитник грађана може да:

1. предложи органу управе да поново спроведе поступак уз уважавање његових препорука,
2. предложи органу управе да лицу накнади штету коју је претрпело због незаконитог рада органа управе,
3. предложи органу управе да привремено обустави извршење коначног управног акта,

4. предложи покретање дисциплинског поступка против службеног лица у органу управе за које је утврђено да је одговорно за кршење права грађана или које је ометало поступак пред заштитником грађана,

5. да препоруке и предлоге органима управе за унапређење њиховог рада и односа са грађанима.

Поступање по сопственој иницијативи

Члан 36

Чланови од 27. до 34. ове одлуке односе се и на поступање заштитника грађана по сопственој иницијативи.

V ИЗВЕШТАЈИ

Годишњи извештај

Члан 37

Заштитник грађана подноси Скупштини једном годишње, најкасније до краја марта за претходну годину, извештај о свом раду, у коме износи општу оцену о раду органа са становишта стања заштите људских права и слобода, уочене пропусте и мере и поступке које предлаже за њихово отклањање.

Извештај садржи нарочито број и структуру притужби, општу оцену рада органа са становишта примене прописа, уочене пропусте и препоруке за њихово отклањање, као и критике и похвале појединцима и функционерима органа.

Извештај може да садржи и иницијативу за измену или доношење појединих прописа ради отклањања недостатака и ефикаснијег рада органа из члана 2.

Посебни извештаји

Члан 38

Заштитник грађана по потреби може подносити посебне извештаје Скупштини којима указује на нарочито озбиљне случајеве повреде права грађана, систематска кршења људских права или на проблеме у раду локалне самоуправе.

VI СТРУЧНА СЛУЖБА И СРЕДСТВА ЗА РАД

Стручна служба

Члан 39

Заштитник грађана може да образује стручну службу за обављање стручних и административно-техничких послова.

Уколико образује стручну службу, Заштитник грађана доноси општи акт о организацији стручне службе и систематизацији радних места.

На акт о организацији Стручне службе из претходног става сагласност даје Градско веће.

Члан 40

Средства за рад заштитника грађана обезбеђују се у буџету града.

Плата

Члан 41

За обрачун и исплату плате заштитника грађана, заменика заштитника грађана и запослених у стручној служби примењују се прописи који се односе на плате изабраних, постављених и запослених лица у органима локалне самоуправе.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о Грађанском браниоцу ("Службени лист општине Сомбор", бр. 3/05 од 10. марта 2005. год.).

Члан 43

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном листу града Сомбора".